

# Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΔ'. -φύλ. 14 \* ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 16 ΤΟΥ ΑΠΩΝΑΡΗ 1916 \* ΑΡΙΘΜΟΣ 595

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ  
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ  
ΨΥΧΑΡΗΣ

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ. ΛΣΤΕΡΙΩΤΗΣ Νεοελληνικά γράμματα.  
Δ. ΒΟΥΤΥΡΑΣ Μιλέ επιθυμία.

ΜΕΛΙΚΕΡΤΗΣ Θυμός.  
ΜΥΡΤΙΟΥΣΑ Στή συνιά.  
ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΓΓΛΑ. "Η μπαλάδα της φελικής του Ρίντιγκ (μετάφραση Καρθαίον).  
Γ. ΕΚΛΗΡΟΣ Άποσπασμα μπ' το «Κοινωνικό μας ζήτημα»  
Δ. Η. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ Ηλαί σιγή αράξη (συνέχεια).  
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ.—ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ.—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΣΗ

## ΟΣΚΑΡ ΟΥΓΓΑΡΙΔ

# Η ΜΠΑΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΤΟΥ ΡΙΝΤΙΓΓ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ

Η Μπαλλάδα της Φυλακῆς τοῦ Ρίντιγγ είναι τὸ τελευταῖο ἔργο τοῦ Ὀσκάρ Οὐνάϊδ, πού, μᾶζη μὲ τὸ De Profundis, μᾶς παρουσιάζει μὲ τὴ μελαγχολικὴν ἀπλύτητά τῆς καὶ τὸ χριστιανικόν, ἀσκητικὸν τόνον τῆς μᾶς συγκανητικῆν ἀντίθεση ἀπέναντι στὰ παικιάτρες πολύχρωμα καὶ φωτόχρωμα ἔργα του. Γραμμένα καὶ τὰ δυὸ ೯στεροῦ ἀπὸ τὴν καταδίκη του (1895) ποὺ τὸν ἔφερε γὰρ δυὸς χρόνια στὴ φυλακή, δείχνουν τὸ ξύπνημα μιᾶς ψυχῆς ποὺ γιὰ πολὺν καιρὸν εἶχε ἐργαστεῖ μᾶς στὸ μεθύσι τῆςχαρούμενης καὶ εὔκολης ζωῆς, ἐνὸς ἀνθρώπου ποὺ δὲ ζητοῦσε τίποτ' ἄλλο παρὰ μόνο πῶς νὰ γεντεῖ δλεῖς τὶς χαρές καὶ δλεῖς τὶς διμορφιές τῆς.

Η Μπαλλάδα εἰν' ἔνα ποίημα ποὺ διποιητής του τὸ ἔζησε μέσα στὴ φυλακὴ μὲ τὴν καταγακαστικὴν ἔργασία, ὅπου ντυμένος στὴ σταχτερὴ στολὴ τοῦ καταδίκου, κουρεμένος συρριζα, ἐδούλευε μᾶζη μὲ τοὺς συντρόφους του, ξαίνοντας καννάβινα σκονινά, ὅπως συνηθίζεται στὶς ἀγγλικὲς φυλακές, γυρίζοντας τροχούς, πλένοντας τὰ πατώματα, σπάζοντας λιθάρια, οὐβοντας καὶ τραγουδώντας. Εἶναι ἔνα ἔργο τέχνης καὶ μᾶζη μὰ φωνὴ διαμαρτυρίας καὶ κατηγόριας ἐναντίο στὶς ἰδέες καὶ τὰ συστήματα τῆς κοινωνίας, ποὺ τόσο πικρή πεῖρα εἶχε λάβει.

Τὴν Μπαλλάδα τῆς Φυλακῆς τοῦ Ρίντιγγ τὴν ἔγραψε τὸ 1898, δηλαδὴ κάνα χρόνο ἀφοῦ βγῆκε ἀπὸ τὴν φυλακή, καὶ τὴν ὑπόχρωψε, ὃῃ μὲ τὸνομά του, μὰ μὲ τὸν ἀριθμὸ ποίησε ὡς κατάδικος: C. 3. 3. Εἶναι ἀφιερωμένη: Στὴ μνήμη τοῦ C. T. W. ἄλλοτε στρατιώτη τοῦ Συντάγματος Ἰππικοῦ τῆς Βασιλ. Φρούρας, ποὺ κρεμάστηκε στὴ Φυλακὴ τοῦ Ρίντιγγ, Μπέρσαϊρ, στὶς 7 τοῦ Ιουλίου 1896.

Ο Όσκαρ Ουνάϊδ γεννήθηκε στὸ Λουβλίν τὸ 1851 καὶ πέθανε στὸ Παρίσι τὸ 1900.

Τὴν ἀιτη στολὴ του πὰ δὲ φόραγε.  
Τὴν κόκκινη σὰν αἷμα καὶ κρασί,  
Γιαὶ ἦταν αἷμα καὶ κρασί στὰ χέρια του  
"Οταν τὸν ἥβραν δίπλα στὴ νεκρή,  
Τὴ δόλια του ἐρωμένη, ποὺ στὶς κλίνη τῆς  
Τὸ θάνατο ἀπ' τὸν ἴδιον εἶχε βρεῖ.

Μέσα στοὺς ὑποδίκους περπατοῦσε  
Μὲ κάτι φοῦν, ἀπὸ ἀλατζὰ χοντρά,  
"Ἐναν κοῦκο φοροῦσε στὸ κεφάλι  
Καὶ βίδιζε μὲ βήματ' ἀλαφρά·  
Μὰ ποτές μου δὲν εἰδ' ἄλλον κανένα  
Τὸ φῶς μὲ τέτοιον πόθῳ νὰ θωρᾶ.

Ποτές μου δὲν ἀπάντησε, ἀλλον ἀνθρωπο  
Νὰ βλέπει ἔτοι μὲ μάτι ποθεινό  
Πρὸς στὴ γαλάζια στέγη ποὺ ὁνομάζουνε  
Στὴ φυλακὴ οἱ κατάδικοι οὐρανό,  
Καὶ πρὸς στὰ συννεφάκια ποὺ ἀρμενίζουνε  
Μὲ τὰ πανιά τους ἀπ' ἀσήμι μάγνο.

Μ' ἄλλες μαῦρες ψυχὲς γὰρ περπατοῦσαν.  
Σὲ μ' ἄλλη συντροφιά ἡμιουν όλιβερη,  
Καὶ μέσα μου ἀρωτοῦσα ἀν ἦταν τάχα

Βαρὺ τὸ φταιξιμό τοῦ ἡ ἀλαφρύ,  
"Οταν ἄκουσα πίσω μου νὰ λένε:  
«Τοῦτον τὸ νιὸ ἡ κρεμάλα καρτερεῖ».

Χριστέ μου! πώς οἱ τοῖχοι γκρεμίζοντανε  
Τῆς φυλακῆς τριγύρω μου θαρροῦσα,  
Τὸν οὐρανὸ μοῦ ἐφάνη στὸ κεφάλι μου  
Σὰν πυρωμένο κράνος πώς φοροῦσα:  
Κι' ἀγκαλὰ τὴν καρδιά μου διάπονος ἔτοιωγε,  
Τὸν πόνο τὸ δικό μου λησμονοῦσα.

"Ηξερα· μόνο τί ταν ποὺ τρικύμιζε  
Κείνου τὴ σκέψη καὶ τὰ βήματά του,  
Καὶ γίατί μὲ λαχτάρα τόση ἀγνάντευε  
Κατὰ τὸ φῶς τῆς μέρας ἡ ματιά του.  
Εἰχε σκοτώσει δι τὸ ἀγαποῦσε, κι' ἔπρεπε  
Τὸ δρόμο ν' ἀκλονθήσει τοῦ θανάτου.

\* \* \*

Κι' δι καθένας σκοτώνει δι τὸ ἀγαπάει,  
Καὶ στὸν καθένα τοῦτο ἀς εἰπωθεῖ:  
"Ἐνας θὰ φένει μιὰ ματιὰ σὰ χιόνι,  
"Άλλος μὲ λόγι ἀγάπης θὰ χυθεῖ,  
"Ο δειλός μὲν ἔνα φίλημα σκοτώνει,  
"Ο ἄντρας δι γενναῖος μὲ τὸ σπαθί!

Τοῦτος σκοτώνει νέος τὴν ἀγάπη του,  
Κείνος δταν τὸν ἔχουν πάρει οἱ χρόνοι·  
"Ἐνας τὴν πνίγει μὲ τὰ χέρια τοῦ" Ερωτα,  
Μὲ τὰ χέρια τοῦ Πλούτου ἄλλος σκοτώνει:  
Οἱ πιὸ πονετικοὶ μαχαίρι βάζουνε,  
Γιατὶ ἔτσι γερήγορα δι νεκρὸς παγώνει.

Τοῦ ἑνὸς δι ἀγάπη ζεῖ δισσο τὰ τριαντάφυλλα,  
Καὶ τοῦ ἀλλούνοῦ παραπολὺ τραβᾶ·  
Τοῦτος σκοτώνει μὲ δόδυρμοὺς καὶ δάκρια  
Καὶ κείνος δίχως στεναγμό, βουβά:  
Τι δι καθένας σκοτώνει δι τὸ ἀγαπάει,  
Καθένας δὲν πληρώνει ἔτσι ἀκριβά.

\* \* \*

Καθένας δὲν πεθαίνει ντροπιασμένος  
Μέσα στὴ φυλακὴ τὴ σκοτεινή,  
Τὴν ὄψη του δὲν κρύβουν σὲ μιὰ μάσκα,  
Δὲν περνοῦν τὸ λαιμό του στὸ σκοινί,  
Στὰ πόδια του ἀπὸ κάτω μιὰ σανίδα  
Δὲν ἔγλιστράει τὴν ὥρα τὴ στερνή.

'Ανάμεσα δὲν κάθεται στοὺς φύλακες  
Ποὺ νύχτα μέρα τὸν φυλάν βουβοῖ·  
Τὴ μέρα δταν νὰ κλάψει λίγο θάθεσε,  
Τὴ νύχτα δταν θενὰ προσευχήθει·  
Μέρα καὶ νύχτα ἔχουν τὰ μάτια τέσσερα  
'Η φυλακὴ τὴ λεία μὴ στερηθεῖ.

Μιὰ παγερὴ μορφὴ μὲς στὰ χαράματα  
Μὲς στὸν ὕπνο μὲ βιὰ δὲν τὸν ξυπνᾶ,  
Μήτε δι Παπᾶς μὲ τ' ἄσπρα του ἄμφια, τρέ-  
μοντας,

Καὶ μήτε δι Δικαστῆς σὰν τὸ Βραχνά,  
Καὶ μήτε δι Λιευμυνῆς μὲς στὰ κιτάμαυρα,  
Μὲ τοῦ Κριτῆ τὰ μοῦτρα σκοτεινά.

Τοῦ καταδίκου τὸ ἐλεεινό χοντρόρουνγο  
Μὲ βιάση ἀνατριχίλας δὲ φορεῖ,—  
Ἐνῷ δι γιατρὸς κοιτάει μὲ τὸ χοντρόμουτρο  
Καὶ γράφει δι τὸ σπουδαῖο παρατηρεῖ,  
Καὶ τὸ δολόγι ποὺ κρατάει στὸ χέρι του  
Βαριοχτυπάει σὺν τρομερὸ σφυρί.

Δὲν τίγε ξέρει ἐκείνη τὴν ξερόδιψα  
Ποὺ σὰν τὸν ἀμμο στὸ λαιμὸ κολνᾶ,  
"Ως νάμπει δι Δήμιος ἀπ' τὴ σιδερόπορτα,  
Μὲ τὰ χοντρόγαντά του, στὰ σκοινιά  
Τὰ τρία τόν τυλίξει, ἔτοι ποὺ διλότελα  
"Οσην καὶ κάθε δίψα πιὰ ξεγγά.

Δὲ σκύβει τὸ κεφάλι, τὴ νεκρώσιμην  
"Ακολουθία του γιὰ ν' ἀκρουμαστεῖ,  
"Ἐνῷ στὸ στήθος μέσ' ἀκόμα αἰστάνεται  
Τὴ λαμπάδα τῆς ζήσης του ἀναφρή·  
"Ως πάει δὲν ἀπαντάει τὸ νεκροκρέβιατο  
Ποὺ γιὰ τὸ λείψανό του ἔχει φτιαχτεῖ.

Δὲν ἀγναντεύει τὸν ἀέρα μὲ ἔκσταση  
Μέσ' ἀπὸ ἑνὸς φεγγίτη τὸ γιαλί:  
Μὲ χείλη ἀγγά τὸν Πλάστη γιὰ τὴ γερήγορη  
Τὴ λύτρωσή του δὲν παρακαλεῖ·  
Καὶ στὸ ἀνατριχιασμένο ώχρο του μάγουλο  
Δὲ νιώθει τοῦ Καϊάφα τὸ φιλί.

(Ακολουθεῖ τὸ ΙΙ μέρος)

— Ό μάγαπητάς μας Στέφανος Ηάργας (τῶν «Γραμμά-  
των») καὶ διαλεχτὴ κόρη Εύτυχία Κ. Μποΐου ἀρραβω-  
νάστηκαν στὴν "Αλεξάνδρεια στὶς 8)!?" τὸν Θεριστὴ 1916.  
Γλήγορα κ' εὐτυχισμένα στέφανα.